

PROXECTO EDUCATIVO
CEIP PLURILINGÜE MONTE BALIÑO

Informado polo Claustro de profesores: 13/04/2021

Avaliado polo Consello Escolar: 22/04/2021

Aprobado pola Dirección: 22/04/2021

Índice

Introdución

Marco lexislativo

CAPÍTULO I: CARACTERÍSTICAS DO CONTORNO ESCOLAR E SINAIS DE IDENTIDADE

Disposicións xerais.

- 1.- Características do contorno escolar e necesidades específicas
 - 1.1. Contorno social, económico e culturais
 - 1.2. Contorno lingüístico
 - 1.3. Necesidades educativas a satisfacer
2. - Sinais de identidade
 - 2.1. Características do centro
 - 2.1.1. Infraestruturas e recursos materiais
 - 2.1.2. O alumnado
 - 2.1.3. O profesorado
 - 2.1.4. O persoal non docente
 - 2.1.5. Oferta educativa
 - 2.1.6. Horario xeral do centro
 - 2.1.7. Servizos complementarios
 - 2.2. Valores, principios e fins
 - 2.2.1. Valores
 - 2.2.2. Principios de identidade
 - 2.2.3. Fins educativos
 - 2.3. Obxectivos xerais
 - 2.4. Prioridades de actuación

CAPÍTULO II: DESENVOLVEMENTO CURRICULAR

1. Oferta educativa
2. Adecuación dos obxectivos ao contexto socioeconómico e cultural e ao alumnado
 - 2.1. Obxectivos da Educación infantil
 - 2.2. Obxectivos da Educación Primaria
3. Decisións xerais sobre a metodoloxía
 - 3.1. Tecnoloxías aplicadas ao coñecemento (TAC)
4. Contribución da etapa á consecución das competencias básicas
5. Criterios xerais do centro sobre avaliación
6. Criterios xerais do centro sobre promoción

7. Criterios para a concesión da mención honorífica
8. Liñas xerais de atención á diversidade
9. Criterios para o tratamento transversal nas áreas da educación en valores
10. Criterios xerais do centro para a elaboración das programacións
11. Materias de libre configuración
12. Promoción de estilos de vida saudables
13. O desenvolvemento do proxecto bilingüe

CAPÍTULO III: PLANS E PROGRAMAS

1. Proxecto Lingüístico
2. Proxecto Lector
3. Plan de Integración das TIC
4. Plan de Atención á Diversidade
5. Plan de Orientación e Acción Titorial
6. Plan específico de reforzo ou recuperación e apoio
7. Plan de convivencia

CAPÍTULO IV

Difusión, revisión e avaliación do Proxecto Educativo

- *Difusión do Proxecto Educativo*
- *Revisión e Avaliación do Proxecto Educativo*

1. Introducción.

O **Capítulo II** do **Título V** da **Lei Orgánica 2/2006** de Educación (LOE), modificada pola **Lei Orgánica 8/2013**, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE), regula a **autonomía dos centros**.

Os centros docentes terán autonomía para elaborar, aprobar e executar un proxecto educativo (Artº 120.2) Seguindo a definición de Rey, R. e Santa María, J.M. (2000): *...“o PE é un instrumento con proxección de futuro, pensado e elaborado pola comunidade escolar, a partir da propia realidade, que actúa de modo coherente sobre a práctica docente coa intención de melloralala, e dota aos centros da eficacia necesaria para alcanzar os obxectivos pretendidos e que inclúe todos os aspectos esenciais do centro”.*

2. Marco lexislativo.

Para a elaboración deste documento tívose en conta a seguinte normativa:

- Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación (LOE_ BOE 04.05.06), modificada pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE_ BOE 10.12.2013)
- Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa (DOG 15.07.11) _Artº 10
- Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar (DOG 27,01,15)
- Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario (DOG25,05,10)
- Decreto 374/1996, do 17 de outubro, polo que se aproba o Regulamento orgánico das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria (DOG 21.10.96) Artº 86, 87 e 88.
- Orde do 22 de xullo de 1997 pola que se regulan determinados aspectos de organización e funcionamento das escolas de educación infantil, dos colexios de educación primaria e dos colexios de educación infantil e primaria dependentes da _Consellería de Educación e Ordenación Universitaria (DOG 02.09.97) Capítulo I
- Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da CCAA de Galicia nos que se imparten as ensinanzas LOE (DOG 21.12.11) Sección terceira
- Decreto 105/2014. do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG_09.09.14)

- Decreto 330/2009. do 4 de xuño, polo que se establece o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG 23.06.09)
- Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia. (DOG 10.06.16)
- Orde do 17 de xullo de 2007 pola que se regula a percepción da compoñente singular do complemento específico por función titorial e outras funcións docentes (DOG 24.07.07)
- Orde 12 de maio de 2011 pola que se regulan as seccións bilingües en centros sostidos con fondos públicos de ensino non universitario (DOG 20.05.11) Artº 3.5
- ORDE do 2 de marzo de 2021 pola que se regula o dereito do alumnado á obxectividade na avaliación e se establece o procedemento de reclamación das cualificacións obtidas e das decisións de promoción e obtención do título académico que corresponda, en educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato.
- Circular 2/2021 da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional pola que se precisan aspectos da Orde do 2 de marzo de 2021 pola que se regula o dereito do alumnado á obxectividade na avaliación

CAPÍTULO I: CARACTERÍSTICAS DO CONTORNO ESCOLAR E SINAIS DE IDENTIDADE

Disposicións xerais.

1.- Características do contorno escolar e necesidades específicas

1.1. Contorno social, económico e culturais

O CEIP "Plurilingüe Monte Baliño" de Pantón, está encravado na zona urbana da vila de Ferreira de Pantón, situado na Estrada de Escairón s/n.

O centro está situado nunha zona rural, de importante actividade vinícola, entre os ríos Miño, Sil e Cabe ademais de estar atravesado por outros: o Ferreira e Carabelos. Unha poboación envellecida de 2974 habitantes distribuída nos seus 143 km², dos cales son menores de 14 anos 134 persoas, o que corresponde a un 4,5% da poboación.

O censo de pais/nais é de algo menos de cen, polo que se pode dicir que os matrimonios teñen moi poucos fillos (moitos son fillos únicos). Existe unha soa Asociación de pais e nais.

Podemos afirmar que unha parte importante da poboación está ocupada no sector primario e o restos nos outros dous (aínda que ultimamente o sector servizos esta collendo un auxe moi importante). O nivel socio-cultural pódese catalogar como medio (moitas familias só teñen estudos primarios). Aínda que hai algunhas familias que contan con estudos superiores.

1.2. Contorno lingüístico

A maior parte da poboación é galego-parlante.

1.3. Necesidades educativas a satisfacer

As necesidades educativas están en clara consonancia coa análise feita anteriormente sobre a situación socioeconómica, cultural e lingüística da zona. A tenor do exposto, as necesidades educativas a satisfacer na poboación escolar son as seguintes:

- Compensar a situación de partida desfavorecida de gran parte do alumnado, especialmente en cuanto á súa contorna cultural, tratando de chegar a unha situación de equilibrio co fin de asegurar a igualdade de oportunidades para todo o alumnado.
- Preparar ao alumnado para abordar con garantías a Educación Secundaria Obrigatoria.
- Formar cidadáns comprometidos coa igualdade de oportunidades de homes e mulleres

2. **Sinais de identidade.**

2.1. Características do centro

Tipo de centro..... **C.E.I.P.**

Denominación oficial..... **C.E.I.P. PLURILINGÜE MONTE BALIÑO de Pantón**

Código do centro.....**27009050**

Situación.....**Ferreira de Pantón**

Provincia..... **Lugo**

Enderezo..... **Rúa Cardenal Páramo Somoza Nº12**

Código Postal..... **27430**

Teléfono..... **982 82 82 15/16**

N.I.F..... **Q-7755239-F**

2.1.1. Infraestruturas e recursos materiais

- Número de Edificios: 2
- Número de Aulas: 11

Biblioteca:

Espazo dotado con libros catalogados por idades, por temáticas e linguas que os nenos/as poden consultar ou levar a casa. Conta cunha pizarra dixital, proxector e ordenador portátil conectado á dita pizarra. Recunchos adaptados para o fomento da creatividade, para o traballo a través das novas tecnoloxías como a robótica (escornabots) e con espazo de incluteca.

Aula de música/radio:

É un aula destinada a materia de música onde se habilitou un recuncho para fomentar a radio escolar entre o alumnado.

Ximnasio:

Situado na planta baixa do Colexio, conta cun espazo grande con cuberta especial para a realización de actividades deportivas e un baño amplo con duchas e almacén para gardar o material de Ed. Física.

Almacén:

Situado no ximnasio para gardar material para uso escolar como folios, cartolinas, material de oficina ...

Pistas polideportivas:

Temos dúas pistas polideportivas, unha cuberta e outra descuberta e unha zona de xogos con columpios destinados aos máis cativos do Centro.

Sala de Mestres/as:

Na planta baixa do Colexio temos unha sala para que os Mestres/as poidan traballar e tamén facer as reunión de Claustros e de Consello Escolar.

Comedor Escolar:

É un espazo moi amplo, con capacidade para máis alumnos/as dos que hai neste momento. Ten varios ventanais por onde entra bastante luz.

2.1.2. O alumnado

O alumnado do noso centro procede maioritariamente do entorno rural (principalmente aldeas). A maioría destes alumn@s son castelán-falantes a pesar de provir dun entorno galego-parlante.

2.1.3. O profesorado

Postos de traballo:

- Ed. Infantil: 1
- Ed. Primaria: 2
- Lingua Inglesa: 1
- Ed. Musical: 1
- Ed. Física: 1
- Pedagogía Terapéutica: 1
- Relixión Católica: 1 (Compartida)
- Orientación: 1 (Compartida)

2.1.4. O persoal non docente

No Centro traballan, ademais do equipo docente, unha limpadora contratada polo Concello, unha cociñeira e unha cuidadora.

2.1.5. Oferta educativa

- Educación Infantil.
- Educación Primaria.

2.1.6. Horario xeral do centro

Para o alumnado:

Mañá: 09:45 – 13:15 horas

Tarde: 14:15 – 15:45 horas (Agás os martes que permanecen no centro ata as 17:30 debido ao transporte escolar)

Comedor:

13:15 a 14:15 horas.

Para o profesorado:

Ademais das horas lectivas coincidentes cas do alumnado o profesorado terá horas de permanencia obrigatoria no centro adicadas a reunións, coordinacións e titorías. Quedando especificadas nos diferentes documentos anuais de centro.

2.1.7. Servizos complementarios

❖ **Comedor escolar.**

Todos os alumnos/as do centro e o resto do persoal da comunidade educativa, poden facer uso do comedor escolar, sempre e cando haxa prazas vacantes, respectando a lexislación vixente.

Obxectivos:

- Facilitar a escolarización do alumnado que non conta con servizo de transporte ao mediodía.
Proporcionar aos alumnos/as unha dieta equilibrada que contribúa ó seu mellor desenvolvemento.
- Fomentar nos alumnos/as a adquisición de hábitos dietéticos e hixiénicos-alimentarios adecuados.
- Facilitar a convivencia entre os alumnos/as e destes cos restantes membros da comunidade educativa.
- Fomentar a responsabilidade dos alumnos/as maiores coa súa colaboración dentro da organización do comedor.

❖ **Transporte escolar.**

Todos os nenos/as do Centro poderán utilizar o transporte escolar cando residan a máis de dous quilómetros de distancia do Colexio. As rutas crearanse ou modificaranse en función das necesidades dos nenos/as.

2.2. Valores, principios e fins

2.2.1. Valores

Pluralismo

Educarase ao alumnado para vivir nunha sociedade plural na que se debe respectar ao demais.

Convivencia pacífica

Favorecerase un bo clima de convivencia e facilitaranse ferramentas para a solución pacífica de conflitos.

Valores democráticos

Transmitiranse os valores dunha sociedade democrática: respecto cara aos demais e cara a un mesmo, o sentido da liberdade ligado ao da responsabilidade, a solidariedade, o respecto á xustiza, a satisfacción polo traballo ben feito e o interese pola participación na mellora da sociedade.

2.2.2. Principios de identidade

Atención ao alumnado

O alumnado son o principal núcleo de atención e serán os protagonistas da súa propia aprendizaxe.

Aconfesionalidade

O centro respectará a pluralidade ideolóxica, especialmente nos aspectos políticos e relixiosos.

Calidade

Calidade de educación para todo o alumnado, independentemente das súas condicións e circunstancias.

Equidade

Equidade na educación, que garanta a igualdade de oportunidades para o pleno desenvolvemento da personalidade. A educación é o instrumento máis poderoso para compensar as desigualdades persoais, culturais, económicas e sociais, especialmente as que se derivan de calquera tipo de discapacidade.

2.2.3. Fins educativos

Formación plena

Proporcionar ao alumnado unha formación plena que lle permita o desenvolvemento da súa capacidade para exercer, de xeito crítico e nunha sociedade plural, a liberdade, a tolerancia e a solidariedade.

Transmisión de valores

Transmitir e exercitar os valores que fan posible a vida en sociedade, singularmente o respecto a todos os dereitos e liberdades fundamentais e adquirir os hábitos de convivencia democrática e do respecto mutuo.

2.3. Obxectivos xerais

Como colexio público plantexámonos unhas metas a acadar:

- Unha escola, que partindo do entorno, sexa capaz de solventar as súas carencias.

- Fomentar unha educación en valores que englobe toda a comunidade educativa.
- Fomentar a solidariedade e integración de todos os seus membros.
- Fomentar o respecto por si mesmo e polos demais baseado na cooperación, diálogo e tolerancia; de forma participativa e pluralista.
- Compromiso co medio ambiente e cas situacións máis desfavorecidas nas relacións humanas, socioculturais, económicas e políticas.
- Basearse nas experiencias dos propios alumnos/as.
- Potenciar o uso das linguas oficiais da nosa comunidade autónoma

2.4. Prioridades de actuación

Compensación das desigualdades

Aplicaranse todas as medidas compensatorias necesarias co fin de asegurar a igualdade de oportunidade do alumnado do centro, independentemente da súa orixe familiar, da súa contorna social e cultura e das súas posibilidades económicas.

Atención á diversidade

Aplicaranse as medidas educativas necesarias de atención á diversidade que posibiliten ao alumnado desenvolver ao máximo as súas capacidades e competencias.

Preparación para os retos da sociedade do coñecemento

Utilizaranse todos os medios e recursos necesarios para preparar ao alumnado de xeito que sexa quen de enfrontarse a unha sociedade tecnolóxica e en continuo cambio.

CAPÍTULO II: DESENVOLVEMENTO CURRICULAR

1. Oferta educativa

- Educación Infantil.
- Educación Primaria.

2. Adecuación dos obxectivos ao contexto socioeconómico e cultural e ao alumnado.

2.1. Obxectivos da Educación infantil

- a) Coñecer o seu propio corpo e o das outras persoas, as súas posibilidades de acción e aprender a respectar as diferenzas.
- b) Observar e explorar o seu contorno familiar, natural e social.
- c) Adquirir progresivamente autonomía nas súas actividades habituais.
- d) Desenvolver as súas capacidades afectivas.
- e) Relacionarse cos demais e adquirir progresivamente pautas elementais de convivencia e de relación social, así como exercitarse na resolución pacífica de conflitos.
- f) Desenvolver habilidades comunicativas en diferentes linguaxes e formas de expresión.
- g) Iniciarse nas habilidades lóxico-matemáticas e achegarse á lectura e escritura como medio de comunicación, información e gozo.
- h) Sentir o xesto, o movemento e o ritmo como recursos para a expresión e a comunicación.
- i) Achegarse, na medida das súas posibilidades, ao uso das tecnoloxías da información e da comunicación.

2.2. Obxectivos da Educación Primaria

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. Decisións xerais sobre a metodoloxía.

3.1. Tecnoloxías aplicadas ao coñecemento (TAC)

O centro fomentará na medida das súas posibilidades a introdución das Novas Tecnoloxías dende os cursos máis baixos. En quinto e sexto de Educación Primaria, o centro está incluído na rede de centros EdixGal.

Fomentárase o uso de táblets, iniciación a robótica, ordenadores, pizarras dixitais, aula virtual, etc.

4. Contribución da etapa á consecución das competencias básicas.

As competencias, para o decreto 105/2014, son capacidades para aplicar de forma integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, con fin de lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

A competencia clave constitúe a dotación cultural mínima que calquera cidadán

debe adquirir.

A competencia é a forma en que as persoas logran mobilizar todos os seus recursos persoais (cognitivos, afectivos, sociais, etc.) para acadar o éxito na resolución de una tarefa en diferentes contextos definidos. As competencias constitúen un tipo de aprendizaxe que se sitúa entre os comportamentos e as capacidades.

Para o efecto do decreto as competencias clave son as seguintes:

- 1º. Comunicación lingüística (CCL).
- 2º. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).
- 3º. Competencia dixital (CD).
- 4º. Aprender a aprender (CAA).
- 5º. Competencias sociais e cívicas (CSC).
- 6º. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
- 7º. Conciencia e expresións culturais (CCEC).

Debe potenciarse o desenvolvemento da competencia de comunicación lingüística e da competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

A contribución de cada área ao desenvolvemento das competencias claves pódese contemplar dende un dobre enfoque. En primeiro lugar, resaltando aqueles aspectos das competencias que poden ser desenrolados. E, en segundo lugar, dende a óptica dos criterios de avaliación como referentes fundamentais.

Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deberán deseñarse actividades de aprendizaxe integradas que permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe en máis dunha competencia ao mesmo tempo.

A adquisición dunha competencia clave supón: a adquisición de habilidades prácticas, coñecementos, motivación, valores éticos, actitudes, emocións e outros compoñentes sociais e de comportamentos que se mobilizan conxuntamente para lograr unha acción eficaz.

Caracterízanse pola súa transversalidade, dinamismo xa que non se adquiren nun determinado momento e permanecen inalterables, senón que vanse desenvolvendo e van adquirindo maiores niveis de desempeño, o seu carácter integral, debe abordarse dende todas as áreas de coñecementos.

As competencias clave deben de estar integradas nas áreas ou materias das propostas curriculares.

a). COMPETENCIA COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA (CCL) : é a habilidade para expresar ou interpretar conceptos, pensamentos, sentimentos, feitos e opinións de forma oral e escrita, para interactuar lingüisticamente dun xeito axeitado. Mediante esta competencia o alumnado pode expresar as súas propias vivencias, falar de comportamentos e establecer vínculos co seu ámbito. Adquirir esta competencia supón o uso eficaz da lingua en contextos múltiples, orais e escritos, e o uso funcional da lingua estranxeira (inglés)
Finalidade:

Supón que alumnado ao rematar a E.P debe ser quen de: Utilizar a lingua oral e escrita en múltiples contextos e empregar de forma funcional a lo menos unha lingua estranxeira.

Contribución de distintas áreas:

COMPETENCIA: COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA E. PRIMARIA
ÁREAS:
Ciencias sociais e naturais 7%
E. Artística 4 %
Relixión / valores sociais e cívicos 6 %
Lingua e literatura castelá e galega 45 %
Lingua estranxeira 32 %
Matemáticas 6 %

Ciencias sociais e naturais: análise do entorno, textos informativos, explicativos e argumentativos

E. Artística: explicación de procesos e solucións. Valoración da obra artística

Relixión / valores sociais e cívicos : debates e reflexións

Lingua e literatura castelá e galega : competencias sobre o uso xeral da linguaxe.

Matemáticas : incorporación da linguaxe matemática a expresión habitual.

Descrición de razoamentos e procesos: escoita de explicacións dos/das compañeiros/compañeiras.

Todo isto sempre mediante a utilización do vocabulario específico das áreas, e nos distintos intercambios comunicativos que se producen.

b).- COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA (CMCT):

é a habilidade para utilizar e relacionar os símbolos, os números, as súas operacións básicas, e as formas de expresión e razoamento matemático: para producir e interpretar diferentes tipos de información, para ampliar o coñecemento sobre aspectos cuantitativos e espaciais da realidade, para resolver problemas relacionados coa vida cotiá e co mundo laboral.

Finalidade: Supón que alumnado ao rematar a E.P debe ser quen de utilizar espontaneamente, nos ámbitos persoal e social, os elementos e razoamentos matemáticos para interpretar e producir información para resolver problemas de situacións cotiás e tomar decisións

Contribución de distintas áreas:

COMPETENCIA: MATEMÁTICA E. PRIMARIA
ÁREAS:
Ciencias sociais e naturais 47 %
E. Artística 6 %
Matemáticas 47 %

Ciencias sociais e naturais :técnicas e ferramentas matemáticas en contextos significativo de uso escaleiras, mesas, representacións, gráficas, porcentaxes...

Lingua e literatura castelá e galega : argumentacións. Lectura, comprensión literal, inferencia de enunciados para resolver problemas. Interpretación e expresión de informacións e datos.

Matemáticas :Aprendizaxe dos contidos, dirixido a súa utilidade por enfrontarse as ocasións nas que se empregan as matemáticas.

Ter unha actitude crítica e reflexiva na valoración da información contrastándoa actuando é necesario e respectar as normas de conduta acordadas socialmente.

Contribución de distintas áreas:

COMPETENCIA: COMPETENCIA DIXITAL E. PRIMARIA
ÁREAS:
Ciencias sociais e naturais 17 %
E. Artística 8 %
Relixión / valores sociais e cívicos 9 %
Lingua e literatura castelá e galega 21 %
Lingua estranxeira 20 %
Matemáticas 21 %
E. Física 4 %

Ciencias sociais e naturais: procedementos que requiren códigos e linguaxes diversas para ser interpretadas.

E. Artística :demostración de procesos. Aproximación a creación de producións artísticas. Análise da imaxe , do son e das súas mensaxes. Deseño de situacións creativas.

E. Física : valoración crítica das mensaxes referidas ao corpo.

Lingua e literatura castelá e galega : Uso social e colaborador da escrita.

Composición de textos: planificación/ elaboración/revisión.

L. Inglesa :comunicación en tempo real con outras persoas. Acceso a información. Contextos reais e funcionais da comunicación.

Matemáticas : comprensión de informacións con cantidades e medidas.

Linguaxes gráficos e estatísticos. Uso da calculadora e ferramentas tecnolóxicas.

Relixión / valores sociais e cívicos:alfabetización dixital, busca de información e ampliación de coñecementos.

d). COMPETENCIA DE APRENDER A APRENDER: é a habilidade para iniciar a aprendizaxe e persistir nel, leva consigo ser consciente do propio proceso de aprendizaxe e das necesidades de aprendizaxe de cada un, determinar as oportunidades dispoñibles, adquirir, procesar e asimilar novos coñecementos e capacidades, buscar orientacións e facer uso delas. Esta competencia fai que o alumnado se apoie en experiencias vitais e coas aprendizaxes adquiridas os poida aplicar a novos coñecementos e capacidades en diversos contextos como na vida privada, profesional, educación e formación. A motivación e a confianza son cruciais para a adquisición desta competencia.

Finalidade: Supón que alumnado ao rematar a E.P debe ser quen de:

Xestionar e controlar as súas propias capacidades e coñecementos dende un sentimento de competencia ou autonomía persoal

Inclúe tanto o pensamento estratéxico como a capacidade cooperar ,de autoavaliarse e manexo eficiente dun conxunto de recursos e técnicas de traballo intelectual, todo isto desenvolvido a través de experiencias de aprendizaxes conscientes e gratificantes tanto individuais coma colectivas.

Contribución de distintas áreas:

COMPETENCIA: APRENDER A APRENDEER E. PRIMARIA
ÁREAS:
Ciencias sociais e naturais 18 %
E. Artística 16 %

Relixión / valores sociais e cívicos 11 %
Lingua e literatura castelá e galega 20 %
Lingua estranxeira 14 %
Matemáticas 16 %
E. Física 5 %

Ciencias sociais e naturais: técnicas para aprender e/ou traballar en equipo, tratar a información. Reflexionar sobre o aprendido.

E. Artística : experimentación con técnicas e materiais. Exploración sensorial, reflexión sobre os procesos de manipulación. Protocolos de indagación e planificación de procesos utilizables en outras aprendizaxes.

E. Física : coñecemento das propias posibilidades e carencias.

Relixión / valores sociais e cívicos: habilidades sociais, traballo en equipo, participación e argumentación.

Lingua e literatura castelá e galega: reflexión sobre a aprendizaxe persoal e regulación das emocións.

Matemáticas : uso de ferramentas matemáticas básicas, comprensión de información con apoios matemáticos, autonomía, perseveranza e esforzo para abordar situacións de complexidade crecente, sistematización, crítica e comunicación de resultados e verbalización de procesos.

Traballar a organización do pensamento, a construción de coñecementos e a confianza en si mesmo, reforzando e pensamento propio.

e). COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICA: Esta competencia prepara as persoas para participar dun xeito eficaz e construtivo na vida social e profesional, especialmente en sociedades cada vez máis diversificadas e para poder resolver conflitos dunha forma eficaz.

Prepara as persoas para participar plenamente na vida cívica grazas ao coñecemento de conceptos e estruturas sociais e políticas, ao compromiso de participación activa e democrática.

Para un bo coñecemento do funcionamento social favorecendo a educación en valores e actitudes positivas de apertura e acollida cara a todas as persoas independentemente da súa raza, cor, sexo ou situación persoal.

Finalidade: Supón que alumnado ao rematar a E.P debe ser quen de:

Comprender a realidade social na que vive, afrontar a convivencia e os conflitos empregando o xuízo ético baseado en valores éticos e prácticas democráticas.

Exercer a cidadanía actuando con criterio propio, contribuír á construción da paz e a democracia, mantendo unha actitude construtiva, solidaria e responsable ante o cumprimento dos dereitos e obrigas.

COMPETENCIA: SOCIAL E CÍVICA E. PRIMARIA
ÁREAS:
Ciencias sociais e naturais 37 %
E. Artística 3 %
Relixión / valores sociais e cívicos 4 %
Lingua e literatura castelá e galega 20 %
Lingua estranxeira 16 %
Matemáticas 5 %
E. Física 15 %

Ciencias sociais e naturais: comprensión da realidade social: relacións próximas e relacións afastadas

E. Artística : recoñecemento da riqueza cultural e artística

E. Física : habilidades sociais. Recoñecemento da riqueza cultural: danzas, xogos populares...

Relixión / valores sociais e cívicos: habilidades para vivir en sociedade.

Habilidades sociais e relacións interpersoais . Universalización das propias aspiracións e dereitos. Impulso dos vínculos persoais. Enfrontar os conflitos por medio do diálogo. Interiorización de valores. Xerar un sentimento de identidade compartida. Identificación dos dereitos e deberes dos cidadáns.

Lingua e literatura castelá e galega :erradicar os usos discriminatorios da linguaxe.

L. Inglesa :coñecemento dos feitos culturais das comunidades falantes.

Tolerancia e integración : interese por coñecer outras culturas, por relacionarse con outros falantes

Matemáticas : aceptación de outros puntos de vista na resolución de problemas.

f). SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR: enténdese a habilidade das persoas para transformar as ideas en actos. Desenvolver a creatividade, a innovación e asunción de riscos, así como coa habilidade para planificar e xestionar proxectos co fin de alcanzar obxectivos. Ser conscientes do contexto no que se desenvolve o seu traballo e ser capaces de aproveitar as oportunidades.

Finalidade: Supón que o alumnado ao rematar a E.P debe ser quen de:

Imaxinar, emprender, desenrolar e avaliar accións e proxectos individuais ou colectivos con creatividade, confianza, responsabilidade e espírito crítico
Chegar a acadar unha serie de calidades e habilidades persoais, sociais e de dirección e liderado.

Contribución de distintas áreas:

C. SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR E.PRIMARIA
ÁREAS:
Ciencias sociais e naturais 24 %
E. Artística 19 %
Relixión / valores sociais e cívicos 10 %
Lingua e literatura castelá e galega 22 %
Lingua estranxeira 11 %
Matemáticas 14 %

Matemáticas: capacidade de recoñecer oportunidades, capacidade de adaptación ao cambio, manexo da incerteza e a resolución de problemas e proxectos. Capacidade de análise, planificación, organización, xestión e toma de decisións

Lingua e literatura castelá e galega : comunicación, presentación e representación e negociación efectiva. Pensamento crítico.

Ciencias sociais e naturais: coñecer o contexto no que as persoas viven e traballan, comprensión das liñas xerais que rexen o funcionamento das sociedades e organizacións sindicais e empresariais, así como as económicas e financeiras

Relixión / valores sociais e cívicos: predisposición a actuar de forma creadora e imaxinativa; autoconhecimento e autoestima; autonomía e independencia; interese e esforzo. Motivación a hora de cumprir obxectivos ben sexan persoais ou comúns.

g). CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS: apreciación da importancia da expresión creativa de ideas, experiencias e emocións a través de distintos medios, incluídos a música, as artes escénicas, a literatura e as artes plásticas. Implica coñecer, comprender, apreciar e valorar con espírito crítico, cunha actitude aberta e respectuosa, as diferentes manifestacións culturais e artísticas como fonte de enriquecemento e disfrute persoal e consideralas como patrimonio dos pobos..

Finalidade: Supón que alumnado ao rematar a E.P debe ser quen de:
Ter adquirido un coñecemento básico das manifestacións culturais e

Artísticas, aplicar habilidades de pensamento diverxente e traballo colaborador, adoptar unha actitude respectuosa e crítica ante as distintas manifestacións culturais e artísticas, e o desexo e vontade de cultivar a propia capacidade estética e creadora, mostrar interese por participar na vida cultural e por contribuír a conservar o patrimonio artístico e cultural.

Contribución de distintas áreas:

COMPETENCIA: CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS E. PRIMARIA
ÁREAS:
Ciencias sociais e naturais 5 %
E. Artística 50 %
Lingua e literatura castelá e galega 12 %
Lingua estranxeira 1 %
Matemáticas 10 %
E. Física 14 %

Ciencias sociais e naturais: coñecemento e valoración das manifestacións culturais.

E. Artística : coñecemento de códigos artísticos. Técnicas e recursos para percibir e comprender o mundo, expresarse e comunicarse. Desenrolo de criterios persoais.

E. Física: expresión de ideas ou sentimentos a través da exploración das posibilidades e recursos do corpo e do movemento. Recoñecemento das manifestacións culturais da motricidade humana (deportes, xogos tradicionais, actividades expresivas...) Apreciación e comprensión do feito cultural.

Lingua e literatura castelá e galega: lectura, comprensión e valoración das obras literarias.

L. Inglesa : introdución de textos e modelos lingüísticos de cariz literario e cultural.

5. Criterios xerais do centro sobre avaliación.

Consideramos a avaliación non só referida ó alumno/a senón a todos os elementos que compoñen o proceso de ensino-aprendizaxe, tanto materiais como persoais e organizativos.

A avaliación ten que estar inmersa no proceso de ensino-aprendizaxe como un elemento máis, coa función de incidir na súa mellora.

Teremos en conta tres aspectos ou momentos do proceso avaliativo:

- **Inicial**

A avaliación inicial debe facerse ao comezo de cada momento de aprendizaxe, ben sexa este ou comezo da escolaridade, ou comezo dun ciclo, ou dunha unidade didáctica ou ou dun contido que se aborda por primeira vez. Non debe servir como punto de partida, aínda que se de referencia, ou feito de que vos alumnos de certa idade ou nivel educativo teñen que alcanzar os obxectivos do nivel precedente. É necesario comprobar que cada alumno ten adquiridos e activados os coñecementos previos que requiren as novas aprendizaxes que se van a ensinar en cada momento.

- **Continua e formativa**

En segundo lugar, durante ou desenvolvemento da actividade educativa, debe manterse o seguimento de como cada alumno e alumna situase na actividade escolar, observando os distintos estilos e ritmos de aprendizaxe, ou grao de interacción no grupo, as dificultades e avances que atopa ao longo do proceso e a influencia que, neste proceso, exercen os elementos e accións que conforman o proceso de ensino.

- **Sumativa**

En terceiro lugar, debe facerse unha avaliación sumativa, que permita estimar ou momento de aprendizaxe e ou grao de consolidación das capacidades e contidos desenvolvidos que cada alumno e alumna alcanzou en momentos determinados de paso de ciclo ou etapa. O referente, neste caso, son vos obxectivos didácticos das unidades que conforman a programación e os criterios de avaliación de ciclo ou etapa do proxecto curricular. A avaliación sumativa pode tomar datos da avaliación formativa, é dicir, os obtidos durante o proceso, e engadir a estes outros obtidos de forma máis puntual.

✓ **Recursos técnicos.**

- **A revisión dos traballos**

Tanto a nivel individual como en equipo (caderno de clase, monografía ou dossieres sobre temas concretos, murais, maquetas, etc.) proporciona información sobre a expresión oral e escrita, a comprensión e o desenvolvemento das actividades, ou uso das

fontes de información e os hábitos de traballo, avances e deficiencias con relación a traballos anteriores.

Isto servirá de referencia ao profesorado para preparar os recursos necesarios que orienten a cada alumno e alumna para superar as dificultades e que os estimulen nos seus progresos.

- **Autoevaluación**

É importante practicar a autoevaluación, desde ou punto de vista do alumnado e do profesorado. En relación aos discentes, pódense empregar rexistros onde vos mesmos alumnos/as van anotando os seus progresos. Estes rexistros poden facerse mediante carteis con diagramas de dobre entrada, ou cunha ficha e/ou axenda persoal, que poden pasar do alumnado ao profesorado e ás familias. Ademais, é importante que o alumnado tamén faga a súa propia corrección, ás veces individual, outros, compartida ou na pizarra (Ex. Ditados, resolución de problemas matemáticos, etc).

O profesorado tamén debe realizar a autoavaliación da súa tarefa docente para darse conta de se a súa metodoloxía é correcta, mediante vos resultados do alumnado e a súa confrontación cos das outras materias, a coordinación co equipo docente do mesmo ciclo ou dous outros ciclos, e tamén mediante a análise da súa relación cos alumnos/as por medio da observación e rexistros.

Igualmente é conveniente avaliar e rexistrar vos resultados que se dan cando utilízanse diferentes recursos: libros de texto, de lectura, de consulta; material confeccionado por editoriais ou pola escola; realización das tarefas escolares; as saídas ...

- **As probas específicas**

A probas específicas deseñadas para cada área non deben converterse nunha situación allea, á marxe do proceso de traballo do curso. Hase de vivir polos alumnos/as como unha máis, debendo formar parte do contexto habitual do proceso de ensino-aprendizaxe e servirán para obter información sobre aspectos concretos difíciles de apreciar a través doutros instrumentos.

- **O diálogo e a entrevista persoal**

Son procedementos moi adecuados para avaliar os coñecementos previos ao abordar os novos temas ou contidos. Así mesmo, permiten coñecer aspectos que se pasaron por alto na apreciación do traballo: causas dos resultados inadecuados, dificultades no proceso de ensino-aprendizaxe, as friccións do grupo, falta de estímulos, situacións afectivas complexas, etc.

✓ **Criterios de cualificación.**

Esta concepción avaliadora implica a adopción de novos criterios de avaliación e a utilización de novos e diversificados instrumentos que a leven a cabo.

Os criterios de avaliación deben funcionar, como reguladores da estratexia de ensino, postas en xogo, segundo as necesidades ou desaxustes detectados, e como indicadores da evolución dous sucesivos niveis de aprendizaxe dous alumnos.

A avaliación educativa resulta, desta forma, un proceso moito máis rico e complexo que as decisións relativas á promoción de alumnos, polo que estas deberán supeditarse ao sentido xeral daquela, e aos fins educativos que se pretenden para esta etapa.

Avaliarase aos alumnos e alumnas segundo o seguinte **baremo**:

	Apartado A PROBAS OBXETIVAS	Apartado B TRABALLO DIARIO E CADERNO DE CLASE	Apartado C ACTITUDE DO ALUMNO
1º e 2º EP	30%-40%	50%-40%	20%
3º e 4º EP	40%-60%	40%-20%	20%
5º e 6º EP	60%-80%	30%-10%	10%

Nas especialidades de Ed. Física, Artísticas, Relixión e Valores as distintas porcentaxes especificaranse nas programacións de aula.

En consecuencia, a cualificación de cada trimestre indicarse en cifras, podendo expresarse ata un decimal e obterase do seguinte xeito:

$$\text{CUALIFICACIÓN} = \text{Apartado A} \times 0,7 + \text{Apartado B} \times 0,2 + \text{Apartado C} \times 0,1$$

6. Criterios xerais do centro sobre promoción.

O alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguinte sempre que se considere que logrou o nivel correspondente dos obxectivos de etapa, e que alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, poderá repetir unha soa vez durante a etapa, cun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio. A repetición considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

O equipo docente adoptará as decisións correspondentes sobre a promoción do alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor. Teremos en conta o seguinte criterio de cara á promoción :

Promocionarase cun máximo de tres materias suspensas, sempre que non sexan todas as instrumentais (Matemáticas, Lingua Castelá ou Lingua Galega).

Unha vez realizada a sesión de avaliación do 2º trimestre, o titor e/ou o Departamento de Orientación porase en contacto coas familias do alumnado susceptible de non promocionar para informalos de dita medida e propoñer medidas de recuperación para intentar que alumno acade os obxectivos do curso e poda promocionar ao curso seguinte. Empregarase un formulario específico para informar ás familias. Figura nos anexos.

7. Criterios para a concesión da mención honorífica.

Concederase unha mención honorífica a aquel alumnado que teña unha nota media de nove ou mais na avaliación ordinaria dos cursos quinto e sexto de educación primaria. A nota media obterase sumando as dúas notas medias de 5º e 6º de EP e dividíndoas entre dous.

Ditas mencións aparecerán recollidas na acta de avaliación.

8. Liñas xerais de atención á diversidade.

✓ **Detección de N.E.E.**

As necesidades detectaranse a través das avaliacións iniciais levadas a cabo polos mestres titores así como polas súas observacións. A partires destas avaliacións e observacións a atención educativa ao alumnado farase partindo dunha análise das necesidades co consenso do titor/a, as profesoras de PT e AL e as recomendacións da Orientadora, unha vez feita a valoración exhaustiva do alumnado.

Informarase á familia das medidas tomadas no centro respecto á detección de necesidades como das tomadas para paliar e mellorar, na medida do posible, estas necesidades, así como pedir a súa colaboración para traballar o máis coordinados posible con este alumnado, dende todos os ámbitos posibles.

✓ **Función do mestre/a de P.T.**

- Elaborar conxuntamente co profesorado titor/a adaptacións curriculares individualizadas.
- Colaborar co resto de Mestres/as na búsqueda e adaptación de material para o alumnado con N.E.A.E.

- Participar na avaliación que inclúe a decisión sobre se é ou non conveniente retirar ou modificar os servizos específicos.
- Atención directa ao alumnado con N.E.A.E.
- Manter unha relación estreita de coordinación co profesorado titor/a, de xeito que non se entende como ACNEAE, se non que ámbolos dous organizarán a clase de maneira máis rentable posible, saíndo beneficiado deste tipo de actuacións o maior número posible de alumnos/as.

9. Criterios para o tratamento transversal nas áreas da educación en valores.

Segundo defínese no Real Decreto 126/2014, de 28 de febreiro, polo que se establece o currículo básico da Educación Primaria, no seu artigo 10, sobre os elementos transversais do currículo especificase que:

Con respecto á lectura, expresión e novas tecnoloxías

1. A comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as Tecnoloxías da Información e a Comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional traballarase en todas as materias.

Con respecto ao desenvolvemento dos valores:

1. As Administracións educativas fomentarán o desenvolvemento dos valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero, e dos valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.

2. As Administracións educativas fomentarán a aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos e o rexeitamento á violencia terrorista, a pluralidade, o respecto ao Estado de dereito, o respecto e consideración ás vítimas do terrorismo e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.

2. A programación docente debe comprender en todo caso a prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia,

incluído o estudo do Holocausto xudeu como feito histórico. Evitaranse os comportamentos e contidos sexistas e estereotipos que supoñan discriminación.

3. Os currículos de Educación Primaria incorporarán elementos curriculares relacionados co desenvolvemento sostible e o medio ambiente, os riscos de explotación e abuso sexual, as situacións de risco derivadas da utilización das Tecnoloxías da Información e a Comunicación, así como a protección ante urxencias e catástrofes.

Con respecto ao espírito emprendedor:

1. Os currículos de Educación Primaria incorporarán elementos curriculares orientados ao desenvolvemento e afianzamento do espírito emprendedor.

2. As Administracións educativas fomentarán as medidas para que o alumnado participe en actividades que lle permita afianzar o espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.

Con respecto aos hábitos de vida saudable:

1. As Administracións educativas adoptarán medidas para que a actividade física e a dieta equilibrada formen parte do comportamento infantil.

2. As Administracións promoverán a práctica diaria de deporte e exercicio físico por parte dos alumnos e alumnas durante a xornada escolar, nos termos e condicións que, seguindo as recomendacións dos organismos competentes, garantan un desenvolvemento adecuado para favorecer unha vida activa, saudable e autónoma.

3. O deseño, coordinación e supervisión das medidas que a estes efectos adóptense no centro educativo, serán asumidos polo profesorado con cualificación ou especialización adecuada nestes ámbitos.

Con respecto á Educación Vial:

1. As Administracións educativas incorporarán elementos curriculares e promoverán accións para mellóraa da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico, co fin de que o alumnado coñeza os seus dereitos e deberes como usuario das vías, en calidade de

peón, viaxeiro e condutor de bicicletas, respecte as normas e sinais, e favorézase a convivencia, a tolerancia, a prudencia, o autocontrol, o diálogo e a empatía con actuacións adecuadas tendentes a evitar os accidentes de tráfico e as súas secuelas.

Contribución das áreas á Educación en Valores.

- Educación para a Paz e a NON- Violencia : A educación para a paz traballarase sempre desde todas as áreas e sempre que xurda un comportamento que o requira.. A principio de cursos transmitiráselles ao alumnado as normas do centro e elaboraranse nas titorías as normas do aula. Diariamente traballarase a través da organización de Xogos durante o recreo.

- Educación vial: Traballarase como contidos no área de Ciencias Naturais e Sociais, Matemáticas e Ed. Artística de forma puntual e nos momentos en que se realizan actividades fose do recinto escolar (actividades na contorna ou actividades complementarias).

- Coeducación/ Igualdade de Oportunidades: Estará presente durante todo o horario e en todas as áreas. Poñerase especial atención na elección das actividades e xogos a desenvolver así como na organización e agrupamento do alumnado.

- Educación Ambiental: Traballarase a reciclaxe diariamente desde as diferentes áreas, facilitando o uso dos contedores de reciclaxe de papel e cartón que hai en cada unha das clases do Centro. Tamén se facilitará e se promoverá, a través de diferentes campañas, o uso dos contedores de pilas e plásticos que temos nos espazos de uso común. Desde a área de Lingua se traballará a través das descrições, narracións etc...de contido específico. Desde a área de Ciencias Naturais e Sociais, traballando os contidos propios do área. Desde a área de Ed. Física e Ed. Artística creando materiais a través de material reciclado e/ou reutilizable.

- Educación para o consumidor: Traballarase desde todas as áreas favorecendo unha actitude crítica do alumnado cara ás mensaxes publicitarias que diariamente abórdannos. No área de Educación Física coa elaboración propia do material para a área. Desde a área de Lingua na unidade de noticias e publicidade; tipos de comunicación, a través do estudo do etiquetado dos produtos. Tamén se traballará a educación para o consumidor facilitando o consumo responsable en épocas sinaladas como o Nadal, participando nas Campañas de Alimentación Saudable así como o consumo de Froita no Centro en detrimento dos doces industriais.

10. Criterios xerais do centro para a elaboración das programacións.

O centro entende como programación un instrumento de planificación da actividade da aula, polo que é necesario que teña unhas características xerais, das que destacamos as seguintes:

- **Adecuación:** A programación debe adecuarse ao contexto no que se ubica o centro, atendendo ao entorno social e cultural do mesmo, ás características do alumnado, á experiencia previa do mestre/a, o que implica ter en conta os aspectos máis relevantes de dito contexto que poidan incidir de forma significativa nos elementos que a compoñen.

Esta especial atención ao contexto permite atender ás necesidades específicas de apoio educativo dos distintos alumnos/as, así é que a programación deberá prever medidas para dar resposta a estes alumnos/as.

- **Concreción:** A programación debe concretar o plan de actuación que se debe levar a cabo na aula para que resulte un instrumento realmente útil.

- **Flexibilidade:** A pesar de ser un propósito concreto, a programación debe entenderse como un plan de actuación aberto, como unha hipótese de traballo que pode e debe ser revisado, parcialmente ou no seu conxunto, cando se detecten problemas ou situacións non previstas que requiran introducir cambios durante o proceso de ensino-aprendizaxe.

- **Viabilidade:** É necesario que a programación sexa viable para que poida cumprir adecuadamente as súas funcións, que se axuste ao tempo dispoñible, que se conte cos espazos e recursos previstos para levar a cabo as actuacións programadas e que a realización das distintas actuacións estea ao alcance de todo o alumnado ao que vai dirixida.

A necesidade de deseñar unha programación que sistematice o proceso para que o desenrolo da acción didáctica estea amplamente xustificada, porque:

- Axudaranos a eliminar o azar (no sentido negativo) o cal non significa eliminar a capacidade de engadir novas ideas, corrixir erros, rectificar previsións, etc.

- Evitará perdas de tempo.

- Sistematizará e ordenará o proceso de ensino-aprendizaxe.

- Permitirá adaptar o traballo pedagóxico ás características culturais e ambientais do contexto.

En definitiva, consideramos que a programación debe ser un proceso continuo que se preocupa non só da meta ata onde ir, senón tamén como transitar cara ela, a través dos medios e camiños adecuados.

Dende o centro consideramos que os elementos que deben deseñar e especificar as programacións son os seguintes:

11. Materias de libre configuración.

En primaria temos unha hora en cuarto e outra en sexto que son de libre configuración, que utilizaremos para reforzar materias que se imparten en ditos cursos.

12. Promoción de estilos de vida saudables.

O noso centro desenvolverá medidas específicas de xeito que se promova a práctica diaria de deporte e exercicio físico por parte dos alumnos e das alumnas durante a xornada escolar, en relación coa promoción dunha vida activa, saudable e autónoma e tamén desenvolverá medidas para levar unha alimentación sa e variada.

Segundo a LOMCE os hábitos que inflúen nunha vida saudable son: alimentación variada e equilibrada, a hixiene persoal, o exercicio físico regulado, o descanso e a adecuada utilización do tempo de lecer, polo que o noso centro comprométese a:

- Deseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo.
- Diferenciar entre dieta equilibrada e non equilibrada e elaborar un menú saudable na escolar.
- Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.
- Coñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar.
- Incorporar á súa rutina diaria a actividade física como axente de saúde.
- Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo ou mesma.
- Recoñecer os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais do sedentarismo, dunha dieta desequilibrada e do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias.

13. O desenvolvemento do proxecto bilingüe.

Dende o centro educativo fomentárase o uso e o coñecemento das linguas oficiais de Galicia e a progresiva incorporación da lingua inglesa.

CAPÍTULO III: PLANS E PROGRAMAS

1. Proxecto Lingüístico
2. Proxecto Lector
3. Plan de Integración das TIC
4. Plan de Atención á Diversidade
5. Plan de Orientación e Acción Titorial
6. Plan específico de reforzo ou recuperación e apoio
7. Normas de Organización, Funcionamento e Convivencia (NOFC)

CAPÍTULO IV

Difusión, revisión e avaliación do Proxecto Educativo

- *Difusión do Proxecto Educativo*

O proxecto Educativo estará a disposición de toda a comunidade educativa na páxina Web do colexio.

- *Revisión e Avaliación do Proxecto Educativo*

Tendo en conta que se trata dun documento a longo prazo revisarse, avaliarse e se fora o caso modificarse se se produciran cambios importantes na lexislación educativa vixente ou na organización e funcionamento do centro.